

طرح دوره

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
آموزش الکترونیک

عنوان درس/کارگاه/دوره: اقتصاد بهداشت	گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت
تعداد واحد/ساعت: (برای درس) ۲ واحد	دانشکده/ مرکز آموزشی درمانی: بهداشت
تعداد گروه هدف: ۲۵	مدت زمان ارائه درس/ کارگاه/ دوره: ۱/۵ ساعت در هر جلسه
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف:	زمان شروع:

مشخصات استاد مسؤول:

نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس	تلفن همراه	آدرس ایمیل
دکتر فردین	مهرابیان	استاد	۰۱۳۳۳۲۴۱۱۰۱		mehrabian@gums.ac.ir

مشخصات استادان/مدرسان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس	تلفن همراه	آدرس ایمیل

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی مختصری در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در مورد درس بنویسید.

افزایش بسیار شدید هزینه‌های درمانی در تمام دنیا، اکثر دولت‌ها و سازمان‌های ذیربط را وادار نموده است تا در مورد این امر در تفکر فرو روند و خدمات بهداشتی و درمانی را از جنبه اقتصادی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. اقتصاد بهداشت قسمتی از اقتصاد عمومی است که در حقیقت تمام مفاهیم اقتصاد عمومی را می‌توان در رابطه با آن بکار گرفت چون در اقتصاد بهداشت نیز برحسب محدود بودن منابع و تسهیلات (پزشک، پرستار و تخت و ...) مسئله انتخاب (چه تعدادی از منابع برای چه دسته‌ای از مردم یا برای چه نوع برنامه بهداشتی و درمانی) مطرح است. به همین جهت گسترده‌گی و وسعت مباحث اقتصاد عمومی در اقتصاد بهداشت مطرح است. اقتصاد سلامت را می‌توان چنین تعریف کرد: «مطالعه و بررسی کمیت، قیمت و ارزش منابع محدودی که برای بهداشت و درمان اختصاص می‌یابند و همچنین نحوه ترکیب این منابع برای تولید خدماتی معین به طوری که به بالاترین درجه بهره دهی و کارائی برسند. در این درس دانشجویان بهداشت عمومی ضمن آشنایی با مبانی و مفاهیم اقتصاد بهداشت و درمان، نحوه تامین منابع مالی و شیوه‌های پرداخت در نظام سلامت، مشکلات تامین منابع مالی بخش سلامت، آشنایی با ساختار، فرایند و عملکرد بیمه‌ها، ساختار و عملکرد نظام سلامت و تجزیه و تحلیل هزینه‌های بخش سلامت را مطالعه و فرا خواهند گرفت.

اهداف کلی درس / کارگاه / دوره:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مبانی اقتصاد بهداشت و درمان
- ۲- آشنایی با نحوه تامین منابع مالی و شیوه‌های پرداخت در نظام سلامت
- ۳- مشکلات تامین منابع مالی بخش سلامت
- ۴- آشنایی با ساختار، فرایند و عملکرد بیمه‌ها

اهداف اختصاصی درس / کارگاه / دوره:

از دانشجو/ دستیار انتظار می‌رود در پایان دوره:

- ۱- علم اقتصاد را تعریف نماید .
- ۲ برخی از مفاهیم اقتصادی را توضیح دهد .
- ۳ اقتصاد خرد و کلان را شرح دهد .
- ۴ تعاریفی از اقتصاد بهداشت را ارائه داده و آنها را تحلیل نماید.
- ۵ تفاوت بخش سلامت با سایر بخشها را شرح دهد.
- ۶ عرصه‌های مورد تاکید در اقتصاد بهداشت را توضیح دهد.
- ۷ جایگاه خدمات بهداشتی در کل اقتصاد را توضیح دهد.

۸	مفاهیم GDP و GNP را توضیح دهد.
۹	سهم بخش بهداشت و درمان کشور از GDP را بیان نماید.
۱۰	نحوه محاسبه تولید ناخالص ملی سرانه را فرا گیرد.
۱۱	درآمد ملی، درآمد شخصی و درآمد قابل تصرف را تبیین نماید.
۱۲	انواع مالیات ها را شناخته و انها را توضیح دهد
۱۳	رشد اقتصادی را توضیح دهد.
۱۴	توسعه اقتصادی را شرح دهد.
۱۵	نظریه رستو (Rostov) را شرح دهد.
۱۶	راههای تاثیر بیماری بر رشد اقتصادی را شناخته و توضیح دهد.
۱۷	اثرات بهداشت بر اشتغال را بیان نماید..
۱۸	کالای جا نشین و مکمل را توضیح دهد.
۱۹	کالای نرمال و کالای پست را توضیح دهد.
۲۰	تقاضا و عرضه در بهداشت و درمان را شرح دهد.
۲۱	منحنی عرضه و تقاضا را بخوبی توضیح دهد.
۲۲	قانون عرضه و تقاضا را شرح دهد.
۲۳	تضاد بین قانون عرضه و تقاضا در خدمات بهداشتی ،درمانی را توضیح دهد.
۲۴	عوامل موثر بر کشش عرضه و تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی را نام برده و توضیح دهد
25	واژه ها و مفاهیم در اقتصاد سلامت را بشناسد.
26	واژه های اقتصاد سلامت، عدالت، عدالت افقی، عدالت عمودی، مطلوبیت، اثر بخشی و کارایی را تعریف نماید.
27	مفاهیمی چون کالای پست، کالای لوکس، ممیزی ، فرانشیز، شاخص قیمت، قانون بازده نزولی، سالهای عمر تعدیل شده با کیفیت را توضیح دهد.
28	اصطلاحاتی چون Induced Demand ,Adverse Sel ect i on ,Ri sk Pool i ngT.out of pocket
	Managed care ,Medi gap ,Medi cai d ,Medi care ,Gat ekeeper ,Dumpi ng را توضیح دهد.
29	تحلیل هزینه اثربخشی، تحلیل هزینه منفعت، بیمه، بیمه اتکایی، بیمه اجتماعی، بیمه اجتماعی، بیمه اجتماعی بیسمارکی، بیمه اجتماعی مکمل، بیمه خصوصی درمان، بیمه فرانشیز، پوشش همگانی را تعریف نماید.
30	مفاهیمی چون امید به زندگی، شاخص دالی را تعریف نماید.
31	تامین منابع مالی و شیوه های پرداخت در نظام سلاما را تشریح نماید.
32	چگونگی پرداخت از جامعه به نظام سلامت را توضیح دهد.

چگونگی بازپرداخت به ارائه دهندگان خدمت را تبیین نماید.	33
مشکلات تامین منابع مالی بخش سلامت در کشورهای در حال توسعه را بشناسد	34
بیمه را تعریف نماید.	35
بیمه گر، بیمه گذار، حق بیمه و موضوع بیمه را تعریف نماید.	36
بیمه اجتماعی را شرح دهد.	37
ویژگیهای عمده بیمه اجتماعی را بیان نماید.	38
39-ساختار، فرایند و عملکرد سازمان تامین اجتماعی در ایران را توضیح دهد.	39
ساختار، فرایند و عملکرد بیمه خدمات درمانی را توضیح دهد	40
اهداف نظام سلامت در ایران را توضیح دهد.	41
ساختار و عملکرد نظام سلامت را توضیح دهد.	42
کارکردهای نظام سلامت را تبیین نماید.	43
Stewardship یا تولیت در نظام سلامت را توضیح دهد.	44
45 Creating Resources یا خلق منابع در نظام سلامت را شرح دهد	45
46- Services یا ارائه خدمت را تبیین نماید.	46
47- Financing یا تامین و تخصیص مالی را توضیح دهد.	47
48- راههای تامین مالی بخش سلامت را توضیح دهد	48
49- تقسیم بندی نظام سلامت را توضیح دهد.	49
50- نظام سلامت Emergent را شرح دهد.	50
51- نظام سلامت Pluralistic را توضیح دهد.	51
52- نظام سلامت Insurance / Social Security را تبیین نماید	52
53- نظام سلامت مبتنی بر NHS را بیان نماید.	53
54- ویژگیهای نظام سلامت سوسیالیستی را شرح دهد	54
55- متدها و روشهای ارزشیابی اقتصادی در درمان را شرح دهد.	55
56- تجزیه و تحلیل حداقل هزینه تولید یک خدمت یا محصول را بداند. تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به اثربخشی را بشناسد.	56
57- تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به نیاز را شرح دهد. تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به منفعت را توضیح دهد	57

تقویم درسی الکترونیکی - نیمسال .....

جلسه	عنوان	مدرس	بازه زمانی (روز)	نوع (صوتی / تاریخ شروع	تاریخ پایان
------	-------	------	---------------------	------------------------------	-------------

		چند رسانه- (ای)				
تیرماه ۱۴۰۰	بهمن ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	شنبه ها ۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	آشنایی دانشجویان با اقتصاد بهداشت و درمان	۱
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	جایگاه خدمات بهداشتی در کل اقتصاد	۲
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	رشد و توسعه اقتصادی و راههای تاثیر بهداشت و درمان بر رشد و توسعه اقتصادی	۳
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	کالای جا نشین و مکمل کالای نرمال و کالای پست تقاضا و عرضه در بهداشت و درمان منحنی عرضه و تقاضا قانون عرضه و تقاضا تضاد بین قانون عرضه و تقاضا در خدمات بهداشتی، درمانی عوامل موثر بر کشش عرضه و تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی	۴
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	واژه ها و مفاهیم در اقتصاد سلامت تحلیل هزینه اثربخشی، تحلیل هزینه منفعت، بیمه، بیمه اتکایی، بیمه اجتماعی، بیمه اجتماعی، بیمه اجتماعی بیسمارکی، بیمه اجتماعی مکمل، بیمه خصوصی درمان، بیمه فرانشیز، امید به زندگی، شاخص دالی،.....	۵
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	تامین منابع مالی و شیوه های پرداخت در	۶

	۱۳۹۹				نظام سلامت	
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	بیمه	۷
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	ساختار، فرایند و عملکرد سازمان تامین اجتماعی در ایران	۸
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	ساختار، فرایند و عملکرد بیمه خدمات درمانی	۹
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	اهداف نظام سلامت در ایران ساختار و عملکرد نظام سلامت کارکردهای نظام سلامت • Steward ship یا تولید در نظام سلامت • Creating Resources یا خلق منابع در نظام سلامت یا Delivering services یا Financing ارائه خدمت • راههای تامین و تخصیص مالی • تامین مالی بخش سلامت	۱۰
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	• تقسیم بندی نظام سلامت • نظام سلامت Emergent • نظام سلامت Pluralistic • نظام سلامت Insurance / Social Security	۱۱
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	• نظام سلامت مبتنی بر NHS • ویژگیهای نظام سلامت سوسیالیستی	۱۲
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	• متدها و روشهای ارزشیابی	۱۳

	۱۳۹۹				<p>اقتصادی در درمان</p> <ul style="list-style-type: none"> • تجزیه و تحلیل حداقل هزینه تولید یک خدمت یا محصول • تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به اثربخشی ۱۵-۱۳ ترکیبی • تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به نیاز. تجزیه و تحلیل نسبت هزینه به منفعت 	
تیرماه ۱۴۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۹	ترکیبی	۱۳-۱۵	دکتر مهراییان	<ul style="list-style-type: none"> • طرح سوالات مرتبط با اقتصاد بهداشت و درمان • پاسخ تشریحی به سوالات و پرسش و پاسخ 	14

نحوه تدریس:

وظایف استاد	وظایف دانشجو/ شرکت کنندگان	توضیح	خیر	بلی	انتخاب
					ماژول ها
					محتوای و منابع اصلی
					منابع مطالعه بیشتر
					تمرین ها
					تالار گفتگو
					طرح سوال
					سوالات متداول
					آزمون
					اتاق گفتگو
					کلاس آنلاین*
					اخبار
					نظرسنجی
					خود آزمون
					تکالیف و پروژهها

* در خصوص کلاس آنلاین لطفاً روش برگزاری (از طریق .... Adobe connect-Sky room-Skype-Zoom) و تاریخ و روز و ساعت شروع و پایان برگزاری را قید نمایید.

.....

.....

منابع اصلی درس:

- (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس- در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)
- آصف زاده، سعید. مبانی اقتصاد بهداشت و درمان.
  - کریمی، ایرج. اقتصاد سلامت. جلد اول و دوم.
  - پور رضا، ابوالقاسم. اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه.
  - پاکدامن، محسن و همکاران. درسنامه جامع اقتصاد سلامت.
  - Wendy B. Abramson, 2004, contracting for health service Delivery a manual for policy marker

منابع مطالعه بیشتر:

- ۱
- ۲
- ۳

نوع محتوا

- پاورپوینت همراه با صوت * متن (Word, Pdf) * تصویر پاورپوینت انیمیشن اسکورم انوران فیلم
- صوتی سایر موارد (توضیح دهید.....)
- قابل دانلود غیر قابل دانلود

تکالیف و پروژه ها:

- تکالیف طول ترم

برای تنظیم تکالیف توجه کنید لطفاً به تقویم تحصیلی نیمسال توجه کرده و زمانبندی مناسبی در تکالیف درس خود لحاظ نمایید.

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

- الف) در طول ترم ب) پایان دوره

تاریخ	نمره/ درصد	روش ارزشیابی

مقررات و انتظارات از دانشجویان/ شرکت کنندگان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ مراجعه روزانه به آدرس الکترونیکی [http:// gumsnavid.vums.ac.ir](http://gumsnavid.vums.ac.ir)
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی
- ✓ شرکت در آزمون آنلاین (در صورت لزوم) و یا حضوری میان ترم و پایان ترم